

บทความปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปฯ (๗)

เรื่อง “ศีล ๕ กับการปรองดองสมานฉันท์”

เรียบเรียงโดย ชลธิศสา อองอาจ

มีคำกล่าวตอนหนึ่งในทางพุทธศาสนาว่า “หากแต่ละคนในสังคมรักษาศีล ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ครอบครัวหรือสังคมย่อมมีความสุขเรียบร้อย ไม่ติดความวุ่นวาย การรักษาศีลจึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม” แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาของการนำศีล ๕ มาปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปรองดองสมานฉันท์ในสังคม

หากพุทธศาสนิกชนคนใดสามารถรักษาศีล ๕ ได้เป็นนิจสิน นับได้ว่าเป็นคนปกติ เนื่องจากศีล ๕ เป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ เป็นเครื่องช่วยควบคุมกายวาจาของมนุษย์ให้เรียบร้อย ประกอบได้ด้วยศีลที่เป็นเรื่องสามัญที่คนปกติพึงทำได้ ๕ ข้อ ดังนี้ ศีลข้อ ๑ ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิฯ ตั้งใจงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ ๒ อหิงสาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิฯ ตั้งใจงดเว้นจากการลักทรัพย์ศีลข้อ ๓ กาเมสุมิจฉาจารา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิฯ ตั้งใจงดเว้นการประพฤติผิดในกาม ศีลข้อ ๔ มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิฯ ตั้งใจงดเว้นจากการพูดเท็จ และศีล ข้อ ๕ สุราเมรัยยะมัมชชะปะมาทัฏฐานา เวระมณีสิกขาปะทัง สะมาทิยามิฯ ตั้งใจงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย อันเป็นเหตุแห่งความประมาท

การรักษาศีลไม่เพียงเป็นการรักษาความเป็นปกติของความเป็นมนุษย์หรือเพื่อรักษากฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมเอาไว้เท่านั้น แต่ยังเป็นการให้ทานที่มีคุณค่ายิ่งกว่าการให้วัตถุใดๆทั้งสิ้น เพราะในขณะที่ใครคนหนึ่งรักษาศีล ทุกชีวิตจะได้รับประโยชน์อันมหาศาล นั่นคือได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทันที หากชนหมูใดไม่มีศีลก็เท่ากับว่าผู้หม่ายอมได้รับการฆ่าตบ ผู้ชนะยอมได้รับการชนะตบ ผู้ต่ำยอมได้รับการต่ำตบ ผู้ซึ่งเคียดยอมได้รับความซึ่งเคียดตบ และผู้แย้งซึ่งนั้นยอมถูกแย้งซึ่งตบ ดังนั้นการไม่ทำผิดศีลก็ยอมไม่ได้รับโทษจากการผิดศีลทั้ง ๕ ข้อนั้น

เพราะเหตุว่า “ศีล ๕” มีความสำคัญในแง่ของการทำให้สังคมสงบสุข จึงนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติของการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ทำให้หลายๆหน่วยงานร่วมกันจัดให้มีโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในแนวคิด “หมู่บ้านรักษาศีล ๕” ขึ้น
